

به نام خدا

بررسی ترجمه‌های

قرآن مجید

در قالب شعر و نثر (فارسی و انگلیسی)

دکتر حسین ملانظر

دانشیار دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر محمود افروز

استادیار دانشگاه اصفهان

A Survey in Prose and Poetic Translations of the Holy Qura'n

سرشناسه	:	افروز، محمود، ۱۳۶۳ -
عنوان قرارداد	:	قرآن. چندزبانه برگزیده
عنوان و نام پدیدآور	:	بررسی ترجمه‌های قرآن مجید در قالب شعر و نثر (فارسی و انگلیسی) / محمود افروز، حسین ملانظر.
مشخصات نشر	:	تهران: ترجمه‌پژوهان، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	:	۱۹۲ ص.
فروست	:	کتاب‌های مطالعات ترجمه؛ TP901.
شابک	:	978-600-96966-8-0
وضعیت فهرست‌نویسی	:	فپا
یادداشت	:	فارسی- عربی- انگلیسی.
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	قرآن -- ترجمه‌ها
موضوع	:	Qur'an -- Versions
موضوع	:	قرآن -- ترجمه‌ها -- شعر
موضوع	:	Qur'an -- Versions -- Poetry
شناسه افزوده	:	ملانظر، حسین، ۱۳۳۵ -
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۶ ب۴ الف/۷/ BP۵۸
رده بندی دیویی	:	۲۹۷/۱۴
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۶۶۹۵۳۴

بررسی ترجمه‌های قرآن مجید

تألیف: دکتر محمود افروز و دکتر حسین ملانظر

طرح جلد از: امیر حسین فراهانی

چاپخانه دالاهو: ۱۱۰۰ نسخه

۱۵ هزار تومان

تهران: ص.ب. ۱۵۹-۱۳۴۷۵-دورنگار ۲۲۱۷۰۷۴۴

hus.mollanazar@gmail.com

@IranianTranslationStudies

books.translationstudies.ir

حق انتشار برای نشر ترجمه‌پژوهان محفوظ است. هر شخص حقیقی یا حقوقی که تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه کتبی ناشر، به هر شکلی نشر یا بخش یا عرضه یا تکثیر یا تجدید چاپ نماید، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

Contents

مقدمه	5
UNIT ❶	7
UNIT ❷	20
UNIT ❸	32
UNIT ❹	45
UNIT ❺	55
UNIT ❻	67
UNIT ❼	80
UNIT ❽	91
UNIT ❾	103
UNIT ❿	114
UNIT ❶❶	125
UNIT ❶❷	136
UNIT ❶❸	149
UNIT ❶❹	164
UNIT ❶❺	178
References	191

مقدمه

کتاب حاضر به بررسی ترجمه‌های انگلیسی و فارسی قرآن کریم در قالب نظم و نثر اختصاص یافته و شامل پانزده فصل است. با توجه به اینکه هر نیمسال تحصیلی تقریباً شامل پانزده جلسه آموزشی و یک جلسه ارزیابی است، هر فصل را می‌توان در یک جلسه تدریس کرد.

بخش نخست هر فصل حدوداً شامل ده آیه از آیات مصحف شریف بوده که نخست ترجمه فارسی آن به قلم آیت‌الله مکارم شیرازی، و بعد ترجمه منظوم «امید مجد» فراهم شده است. سپس جدیدترین ترجمه انگلیسی منشور توسط «گروه موحد» (۲۰۱۲) و بلافاصله ترجمه منظوم فضل‌الله نیک‌آیین (۲۰۰۰) ارائه شده است. لازم به ذکر است، مولفان تلاش کرده‌اند کلیه آیاتی را که جناب نیک‌آیین به صورت آهنگین ترجمه کرده است، در این بخش از کتاب گردآوری نمایند. گروه موحد، جمعی از آمریکاییان مسلمان هستند که زبان مادریشان، زبان مقصد بوده است و بر فرهنگ مقصد اشراف کامل دارند. ترجمه ایشان، برخلاف ترجمه منظوم، به ترجمه لفظ به لفظ نزدیک‌تر است و بنابراین قیاس به سهولت امکان‌پذیر خواهد بود.

در بخش دوم، برای آشنایی کامل دانشجویان با واژگان راهنمای موجود در ترجمه‌های انگلیسی، تلفظ، معانی، نقش و نحوه کاربرد آنها تشریح شده است. بخش سوم به تمریناتی کاربردی اختصاص یافته است. تمرین نخست بر گزینش کلمه‌های مترادف و متضاد برای واژه‌های راهنما تمرکز دارد. با توجه به تفاوت‌های معنایی ظریفی که میان واژگان مترادف وجود دارد، دانشجویان درباره دلایل انتخاب یا عدم انتخاب یک لغت توسط مترجمان بحث خواهند کرد. به دلیل اهمیت «واژگان همایند» در ارائه ترجمه‌ای طبیعی و دقیق، تمرین‌هایی نیز در این خصوص طراحی گردیده است.

در تمرین بعد، به معادل‌یابی و تکمیل ترجمه‌های انگلیسی سه مترجم (یوسف علی، پیکتال و شاکر) با واژگان مناسب اختصاص یافته است. پس از تکمیل، درخواست شده است که با در نظر گرفتن معیارهایی چون دقت، شفافیت و طبیعی بودن، ترجمه‌ها نقد شود. دلیل انتخاب مترجمان مذکور، تفاوت ملیت و فرهنگ آنها بوده است. انتظار می‌رود این تفاوت‌ها تأثیر بسزایی در شیوه ترجمه ایشان داشته و زمینه را برای بحث‌های عمیق و موشکافانه فراهم آورد. برای سهولت در امر مقایسه، ترجمه انگلیسی هر یک از مترجمان به صورت آیه‌به‌آیه در کنار یک‌دیگر قرار گرفته است. محمد مارمادوک پیکتال متولد سال ۱۸۷۵ کشور انگلستان بوده و به زبان و فرهنگ مقصد (TL) تسلط کامل داشته است. او در سال ۱۹۳۰ ترجمه خود را ارائه کرد و شش سال بعد بدرود حیات گفت. محمدعلی حبیب شاکر در سال ۱۹۰۴ در پاکستان به دنیا آمد و در ۳۰ مارس ۱۳۵۹ چند روز پس از اتمام ترجمه قرآن فوت کرد. یوسف علی اهل کشور هند بوده و هیچ‌یک از زبان‌های مبدأ و مقصد، زبان مادری او نبوده است؛ با این حال، می‌توان تأثیر زبان دوم او (زبان انگلیسی) را بر ترجمه وی که در سال ۱۹۳۴ ارائه شد، بررسی کرد.

در مرحله بعد، دانشجو باید تلاش کند با توجه به ترجمه‌های موجود، ترجمه‌ای جدید ارائه دهد. در نهایت، آیه‌ای از قرآن کریم انتخاب و از دانشجو درخواست شده است که با کمک ترجمه انگلیسی مولوی محمدعلی (۲۰۱۰)، ترجمه منظوم را تکمیل یا مرتب کند.

این کتاب به بررسی ترجمه‌های قرآن، که مادر تمام کتب اسلامی است، اختصاص دارد. امید آن داریم که این نثر گامی در جهت علاقه‌مندی بیشتر دانشجویان به ترجمه دیگر متون مذهبی باشد. این کتاب برای درس دوره کارشناسی رشته‌های زبان انگلیسی «بررسی آثار ترجمه شده اسلامی (۱)» مناسب است. همچنین هدف آن آماده‌سازی و تربیت مترجم قرآن کریم است.